

Pogoršanje položaja Hrvatske u ocjeni poslovne klime

Bejaković, Predrag

Source / Izvornik: **Aktualni osvrti, 2017, 10, 1 - 2**

Journal article, Published version

Rad u časopisu, Objavljena verzija rada (izdavačev PDF)

<https://doi.org/10.3326/ao.2017.97>

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:242:906402>

Rights / Prava: [Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International/Imenovanje-Nekomercijalno-Bez prerada 4.0 međunarodna](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-09-20**

Repository / Repozitorij:

[Institute of Public Finance Repository](#)

AKTUALNI OSVRTI

Pogoršanje položaja Hrvatske u ocjeni poslovne klime

PREDRAG BEJAKOVIĆ, Institut za javne financije, Zagreb

U izvještaju Svjetske banke *Doing Business 2018* Hrvatska se po jednostavnosti i učinkovitosti poslovanja ove godine nalazi na 51. mjestu sa 71,7 bodova među 190 zemalja svijeta. U lanjskom izvještaju zauzimala je 43. mjesto sa 72, 99 bodova među 190 zemalja.

O čemu je riječ i što se mjeri

Svjetska banka već petnaest godina gotovo u svim zemljama svijeta provodi sveobuhvatno istraživanje poslovne klime u kojem na vrlo objektivan i usporediv način ispituje jednostavnost i lakoću poslovanja. Rangovi se određuju na temelju deset područja: otvaranje tvrtke i započinjanje poslovanja, izdavanje građevinskih dozvola, dostupnost električne energije, uknjižba imovine, dostupnost kredita, zaštita malih ulagača, plaćanje poreza, međunarodna trgovina, izvršavanje (poštivanje) ugovora i rješavanje nelikvidnosti. Ako je poslovna klima složena ili nije naklonjena ulagačima, odnosno ako se pravila stalno mijenjaju ili su u velikoj mjeri nepredvidiva, ulagači i poduzetnici će izbjegavati ulaganja i poslovne aktivnosti, odnosno povlačiti će kapital ili ga seliti u druge sredine.

Značajna poboljšanja poslovne klime diljem svijeta

Podaci *Doing Business 2018* jasno pokazuju kako je u mnogim dijelovima svijeta u posljednjih nekoliko godina ostvaren značajan napredak u uklanjanju ili barem ublažavanju prepreka za lakšu i uspješniju poslovnu aktivnost privatnog sektora. Ipak, male i srednje tvrtke još uvijek često trpe teret prevelikog broja nejasnih propisa koji narušavaju učinkovitost čime se ograničava ukupna konkurentnost gospodarstva i smanjuje prostor za novo zapošljavanje. U razdoblju od lipnja 2016. do lipnja 2017. *Doing Business* bilježi 264 regulatornih reformi koje omogućavaju lakše i jednostavnije poslovanje, pri čemu je u 119 država provedena barem po jedna reforma. U proteklih desetak godina najviše je reformi bilo u Europi i Središnjoj Aziji, no u razdoblju koje obuhvaća ovo posljednje istraživanje, najveći je broj reformi (čak 83 u godinu dana) provedeno u Subsaharskoj Africi.

Gdje je najbolja poslovna klima?

Prema najnovijim nalazima zemlje s najboljom poslovnom klimom su Novi Zeland, Singapur, Danska, Republika Koreja, Hong Kong, SAD, Velika Britanija, Norveška, Gruzija i Švedska, a s najlošijom su Južni Sudan, Venezuela, Eritreja i Somalija. Od zemalja u okruženju Makedonija je na izvrsnom 11. mjestu, Slovenija na 37., Kosovo na 40., Crna Gora na 42. i Srbija na 43., Albanija na 66., a Bosna i Hercegovina na 86-tom. Svoj položaj su – provodeći ukupno 53 regulatorne reforme u godinu dana – najviše poboljšali Brunej, Tajland, Malavi, Kosovo, Indija, Uzbekistan, Zambija, Nigerija, Džibuti i Salvador.

Gdje se nalazi Hrvatska?

U ovogodišnjem izvještaju Hrvatska je 51. između 190 zemalja, dok je prošle godine bila na 43. mjestu među 190 zemalja. Kao i kod drugih zemalja njen rang varira po pojedinim područjima: 126. po izdavanju građevinskih dozvola, 95. po plaćanju poreza, 87. po lakoći otvaranja tvrtke i započinjanju poslovanja, 79. po dostupnosti električne energije, 77. po dostupnosti kredita, 60. po rješavanju nelikvidnosti, 59. po uknjižbi imovine, 29. po zaštiti malih ulagača, 23. po izvršavanju (poštivanju) ugovora i odlična (1.) po međunarodnoj trgovini. Hrvatska je napredovala u uknjižbi imovine, a nazadovala u izdavanju građevinskih dozvola gdje i dalje postoji razmjerno veliki broj potrebnih dokumenata te dugotrajnost i skupoća postupaka.

Kako je Vlada reagirala na ocjenu Svjetske banke?

U **Priopćenju** od 31. listopada 2017., Vlada ističe kako se ovo izvješće odnosi na razdoblje od početka lipnja 2016. do lipnja 2017., osim za pokazatelje poreza, koji se odnose samo na 2016. kalendarsku godinu. Stoga učinci sveobuhvatne porezne reforme, koja je stupila na snagu 1. siječnja 2017., nisu obuhvaćeni ovim izvješćem, pa ne iznenađuje što je upravo na tom području zabilježen najveći pad. Vlada također podsjeća kako je za 4 od ukupno 10 područja koji se mjere u ovom izvješću zabilježen napredak, dok je u međunarodnoj trgovini zadržano visoko prvo mjesto od 190 zemalja. Vlada očekuje da će pozitivni učinak porezne reforme, kao i **Akcijskog plana za administrativno rasterećenje gospodarstva** biti obuhvaćeni tek u sljedećem izvješću, što će zasigurno omogućiti mnogo bolji položaj Hrvatske.

Pouka za ubuduće

U kratkom razdoblju ne treba biti previše zabrinut ili oduševljen negativnim ili pozitivnim promjenama pokazatelja Svjetske banke, ali ako se poslovna klima u dužem roku ne poboljšava ili se čak i pogoršava onda se treba ozbiljno zabrinuti. Valja se nadati da će se u Hrvatskoj postići stabilnost, jednostavnost i predvidivost zakonskog okvira koji će stvarno biti naklonjen poduzetnicima, čime će se i poboljšati položaj zemlje u budućim istraživanjima o poslovnoj klimi.